

**Arvsfonden
sammanfattar
utvärderingen**

Unga KRIS

– ett projekt för att utveckla regionala unga KRIS-råd
och få igång lokala föreningar över hela landet.

INLEDNING

Det finns alternativ till kriminalitet och droger. Det visar en studie där psykologen Birgitta Rydén-Lodi följt etableringen av organisationen Unga KRIS första år.

Unga människor som är aktiva i organisationen upplever att de fått nya vänner, tillhörighet och en meningsfull tillvaro ;

”Det blev bra på Unga KRIS. Allt blev liksom annorlunda. Det föll på plats. Man kan känna sig trygg och lära känna många bra människor. Människor som har en bakgrund liknande ens egen och som förstår vad det handlar om och inte dömer. Det finns en sammanhållning”.

”Jag hade just kommit ut från en SiS-institution (Statens institutionsstyrelse) när jag fick kontakt med Unga KRIS. Jag mötte förståelse där och blev positivt överraskad av att folk var så öppna. Man behövde inte hålla masken. Gemenskapen var ett stort stöd. Tidigare hade jag inga vänner som inte drogade och inte höll på med kriminalitet. Det blev en familjekänsla hos Unga KRIS. Man blev inte uppskattad efter sitt rykte”.

Unga KRIS – en möjlighet till tidig intervention

Initiativ till bildande av Unga KRIS kommer från KRIS (Kriminellas revansch i samhället) där man observerat att alltför många ungdomar dömda till ungdomsvård återfaller i kriminalitet och droger. Det är tänkt att Unga KRIS ska vända sig till alla ungdomar som vill leva ett drogfritt och hederligt liv. Ungdomar i riskzonen eller som redan hamnat på glid, ska möta andra ungdomar som visar att det går att ha roligt och ha vänner utan droger och kriminalitet till förebilder. Ungdomarna ska själva få skapa och driva Unga KRIS verksamhet med stöd från vuxna.

Medel beviljades från Allmänna arvsfonden och ett pilotprojekt kallat *Unga KRIS första år* startades upp i början av år 2006. Projektet drivs av RiksKRIS i Region Öst.

Syftet är att starta upp en för framtiden hållbar organisation, Unga KRIS, som fångar upp ungdomar i riskzonen för kriminalitet och drogmissbruk och ger dem möjlighet till en alternativ livsstil.

Utvärderingens syfte och genomförande

Syftet med studien är att ta tillvara de erfarenheter som organisationen gjort. Birgitta Rydén-Lodi vid Stockholms universitet är psykolog med lång erfarenhet av forskning som är inriktad på vilka livssituationer

som har betydelse för ett upphörande av en kriminellkarriär. Hon har tagit del av organisationens dokumentation, deltagit i möten och konferenser och intervjuat såväl projektledare som unga som engagerat sig i organisationen.

Resultat

Framkomliga vägar som Unga KRIS funnit under sitt första år:

- Lätt att få tag i ungdomar som är villiga att engagera sig i ungdomsråden.
- God tillgång på verkliga ”eldsjälar”, vilket krävs för framgång i detta projekt. Klienterna är vana vid att bli svikna och ställer stora krav på ledarna för lokalavdelningarna.
- Ledare som identifikationsobjekt
- Gå ned i åldrarna och låta ungdomarna ta över ledarskapet under de äldres uppsikt för att säkra hållbarheten inför framtiden. Det krävs ett aktivt råd. Ungdomarna får bestämma och göra vad de vill. De belönas för de gör viktiga saker.
- Fasta, nästan statiska, strukturer. Samma dag, samma tid för möten. Har man avstått från fler än två möten utan godkänd anledning stängs man av tillsvidare. Närvaroplikt.
- Unga KRIS-rådet ska stå för stabiliteten i framtiden. Man ska gemensamt lägga grunden till att få fram en stabil styrelse inom Unga KRIS.
- Viktigt med kommunikation mellan lokalavdelningarna. Alla problem som uppstår måste kunna tas upp och diskuteras.
- Nya medlemmar värvas genom att man är ute och visar upp sig. Det ger även Unga KRIS en förstärkt identitet och förbättrad självkänsla för medlemmarna, vilket hjälper till att hålla föreningen stabil.
- Man har ett bra samarbete med SiS. Ungdomarna ser fram emot dessa kontakter.
- Samarbete med ungdomsgårdar, behandlingshem, NBV (Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet), NA (Anonyma Narkomaner) och AA (Anonyma Alkoholister). Ungdomarna kommer med egna förslag om vad de vill göra. På fritidsgårdarna är det vuxna som bestämmer.
- Ledare reser runt med socialtjänst och institutionsföreståndare.
- Så småningom ska de i Unga rådet få utbildning för att kunna gå in på institutioner tillsammans med vuxna KRIS:are. De ska utbildas i Påverkansprogrammet, ART, coaching och ledarskap.
- Skolor har hört av sig och bett Unga KRIS om hjälp

att starta upp kill- och tjejgrupper i stökiga områden i preventivt syfte.

- Man vill satsa på kvalitet och inte kvantitet och därför inte ha för många nya i början. Kvalitet är också lika med hållbarhet; när olika institutioner osv. ser att det funkar så får Unga KRIS fler och fler uppgifter, och i och med det också ekonomi när de får uppdrag.
- Kvinnors förmåga att vara ”sammanhållande” och hålla i trådar. Det finns många tjejer i Unga KRIS och det är starka tjejer.
- Missbruk och kriminalitet har ökat drastiskt bland tjejer. Viktigt att detta kommer fram och uppmärksammas. Viktigt att det finns plats för tjejer på ställen som KRIS.
- Unga KRIS visar att det är coolt att vara nykter, tar bort töntstämpeln och kan erbjuda en alternativ sysselsättning på helger och kvällar. Ungdomarna ska bort från gatan, vara drogfria och får känna trygghet och allmänt stöd från lugna och drogfria ungdomar.
- Sponsrade aktiviteter. Det ska vara roliga aktiviteter som lockar ungdomar.
- Man arbetar på en webbplats för Unga KRIS. Den vänder sig både till ungdomar och makthavare.
- Gemensamma resor, bl. a. utbyte med Ryssland, för att stärka gemenskapen och för att alla ska lära känna varandra.

Under sitt första år har Unga KRIS också stött på hinder. Det råder lite olika meningar om hur självständigt Unga KRIS ska vara gentemot ”vuxna” KRIS. Att projektet administreras från Stockholm och KRIS har medfört att projektet ibland har uppfattats som otydligt. Medlemmarna tycker att det skulle bli tydligare om man skilde KRIS och Unga KRIS åt och önskar sig en egen handläggare och administratör. Ett annat problem är att myndigheterna inte alltid varit samarbetsvilliga. Ett utpräglat revirtänkande försvårar. Det har också varit stor personalomsättning. Ungdomarna har försvunnit till andra uppdrag, bl.a. har en person fått ett politiskt uppdrag.

I oktober 2006 hade Unga KRIS 185 registrerade medlemmar varav 90 är unga som har en bakgrund med kriminalitet och/eller droger. Uppbyggnaden av Unga KRIS planeras att pågå fram till 2009.

Vad ungdomarna i utvärderingen framförallt tycks uppskatta hos Unga KRIS är känslan av gemenskap, samhörighet och trygghet. Att kunna prata öppet, inte behöva hålla masken och bli förstådd av människor med liknande bakgrund. En säger rent ut att det blev en familjekänsla hos KRIS. Kanske vågar man sig på

att här ana en brist på omsorg, förståelse och acceptans från uppväxten, som här delvis tillfredsställs. Detta har även stärkt självkänslan och självförtroendet.

Många tar också i intervjuerna upp att de genom Unga KRIS har fått en helt ny typ av umgänge. Innan hade de kanske inte umgått med någon som inte höll på med kriminalitet och droger.

